

SLIK FORBEREDER MAN TREFELLING

SIST REDIGERT AUGUST 18, 2020

Det er viktig å planlegge trefellingen svært nøye. Trærne må felles på en sikker måte og i den retningen du vil at de skal falle. En nøye gjennomtenkt felling gjør også det øvrige planlagte arbeidet lettere. Den faktoren som har størst innvirkning på trefellingen, er om det finnes store hindringer i området (luftledninger, veier, bygninger m.m.). Sett ut varselskilt hvis du vet at skogsområdet krysses av en vei eller hvis mange mennesker passerer gjennom det hver dag.

Planlegg fellingen

Planlegg trefellingsarbeidet før du begynner å sage treet. Fastslå fallretningen. Tenk gjennom hvilke faktorer som kan påvirke fellingen, f.eks. vindretning, vindstyrke, luting og hindringer i området.

Studer treet. Er det morkent, sprukket eller viser det andre tegn til skade? Er det fare for at tørre eller brukne grener kan falle ned fra treet eller fra tilstøtende trær? Luter treet? Fra hvilken retning bør treet felles for å gjøre kvisting og kapping lettere i en senere fase?

Kontroller treets høyde

Det er ofte lett å feilbedømme høyden på et tre. Anslå alltid treets lengde før fellingen, spesielt på trange og farlige steder, f.eks. inntil andre trær, bygninger, luftledninger osv.

METODE

En enkel metode for å anslå høyden på et tre

1

Hold i en pinne med armen utstrakt rett foran deg slik at pinnens lengde (X) tilsvarer avstanden mellom øyet og hånden.

2

Vri deretter pinnen vertikalt for å skape en rettvinklet likebent trekant mellom øyet, hånden og toppen av pinnen.

3

Pek på treet og flytt på deg til du finner en avstand der treet høyde ser ut til å tilsvare lengden på pinnen. Hvis treet luter, får du en mer nøyaktig bedømmelse hvis du måler fra siden slik at det verken luter mot deg eller bort fra deg.

4

Avstanden mellom deg og treet (H) er nå like stor som treet er høyt (H). Skritt opp avstanden eller mål med målebånd. Legg alltid til en solid feilmargin.

Sikkerhetsavstand

Før fellingen må du sikre at ingen befinner seg på mindre enn minst to trelengders avstand (sett fra det treet du skal felle). Hvis bare én person skal utføre fellingen, holder det med en trelengdes avstand. Du og din arbeidskamerat skal bruke jakker og vester med varselfarge slik at dere er godt synlige både for hverandre og forbipasserende.

METODE

Mål treet luting

For å måle treet luting trenger du et lodd, f.eks. en mutter som henger i en snor.

1

Sikt mot toppen av trestammen. Noter hvor loddet treffer bakken.

2

Mål avstanden mellom loddets nedslagspunkt og midten av stammen.

Fell treet i naturlig fallretning om mulig

De fleste trær har en naturlig fallretning. Denne påvirkes imidlertid av faktorer som treet luting, grenenes form og eventuelt snølag på krone eller grenverk. Gå litt lenger unna treet hvis du er usikker på lutingen og kontroller med et lodd.

Til en viss grad er det mulig å tvinge et tre til å falle mot sin naturlige fallretning, men det innebærer alltid økte risikoer og større fysisk belastning. Til dette kreves det kunnskap, ferdigheter og erfaring – og ikke minst de rette felleverktøyene. Trær med svakt virke, f.eks. døde eller morkne trær, skal alltid felles i sin enkleste fallretning.

Rydd bort undervegetasjonen

Rydd alltid rundt treet slik at du kan utføre trefellingsarbeidet uhindret. Rydd også langs den tenkte fallretningen. Små trær, busker og grener kan skjule siktelinjen når du skal fastslå trets fallretning.

Rydd opp og forbered retrettveier

Retrettveiene er din livline. Når treet er i ferd med å falle, må du raskt kunne komme deg i sikkerhet. Skjær ned busker og kratt langs din retrettvei i ca. 45 graders vinkel bak treet i begge retninger. Rydd bakken for grener og andre hindringer. Stå alltid i ca. 45 graders vinkel bak treet og på sikker avstand når det faller. Riktig store trær krever lengre sikkerhetsavstand. Ujevn mark og trær med grove grener og stort grenomfang kan føre til at stammen slår sideveis, hopper opp eller glir. Treet kan også bevege seg bakover og slå i bakken med full kraft. Vær oppmerksom på tørre grener når treet faller.

Kvist lave grener

For sikrere trefellingsarbeid skal stammen kvistes for lave grener og kvister som kan være i veien. Den sikreste kvistemetoden er å arbeide med dragende kjede (sverdets underside) ovenfra og ned. Bruk stammen som beskyttelse mellom deg og sagen. Kvist aldri høyere enn opp til skulderhøyde. Følg arbeidstrinnene nedenfor (1–4).

